

INDULIS BĒRZIŅŠ AR MEITU Elzu Elizabeti pirmajā glempinga telts prototipā. PĒC 30 GADU DARBĪBAS saimniecībā "Janavas" tagad piedāvā arī naktsmājas. Foto no personīgā albuma

Domās un darbos saistība ar Aizkraukli ir īpaši patīkama

Pēc vairākiem ārzemēs pavadītiem gadiem Indulis Bērziņš, kurš savu bērnību pavadījis Aizkrauklē, pārcēlies atpakaļ uz dzīvi Latvijā un izveidojis sociālo uzņēmumu "Kultūras tūrisms". Attīstot to, vairākās Latvijas vietās, kur jau tiek piedāvāti tūrisma pakalpojumi, Indulis labiekārtotās glempinga teltīs piedāvā naktsmājas ceļotājiem, un par vienu no šādām vietām nesen kļuva bioloģiskā saimniecība "Janavas" Koknesē.

AGITA GRĪNVALDE—IRUKA

— Bērnību un skolas gadus esi pavadījis Aizkrauklē, diezgan ilgu laiku dzīvojis Vācijā un nu esi atgriezies Latvijā. Kas tev uz to pamudināja?

— Savā ceļā ārpus Latvijas man ne reizi nav bijusi sajūta, ka es kaut dienu būtu dzīvojis ārzemēs. Pirmo reizi no Mazsalacas, kur beidzu vidusskolu, pārcēlos uz Bonnu Vācijā, kur piecus gadus dzīvoju Baltiešu jauniešu studentu apvienības mītnē "Annaberga". Tur bija mazā Latvija, Lietuva un Igaunija.

Otru reizi pārcēlos dzīvot uz Vāciju, bet jau uz latviešu centru "Bērzaine" Dienvidvācijas pilsētā Freiburgā, kad uzņēmos šī centra vadību. Man papildus uzvārda brālībai ir vēl viena interesanta vienotība ar "Bērzaini" — 1952. gada 15. augustā latviešu organizācija "Daugavas Vanagi Vācijā" parakstīja līgumu par šī ipašuma iegādi. 1983. gada 15. augustā Aizkrauklē ir arī mana dzimšanas diena.

Visu šo laiku, pat ja fiziski dzīvoju ārpus Latvijas, domās un darbos vienmēr esmu strādājis Latvijai. Tomēr, kad veido ģimeni, tu vairs neesi viens, un tad nu gan pienāk brīdis, kad saproti, ka ar ģimeni ir grūti iedomāties labāku vietu, kur veidot savas mājas kā Latvijā.

Ja līdz kovida laikam vēl sanāca reizi mēnesī lidot uz Vāciju, tad pandēmija arī deva pēdējo iemeslu pieņemt punktu 20 gadu dzīvošanai

divās valstīs un samazināt lidošanu ārpus Latvijas līdz pāris reizēm gadā. Arī esot Latvijā, mana darba ikdienā diemžēl pāriet gandrīz tikai un vienīgi pie datora.

Folkloriste Ilga Reizniece par "3x3" nometnēm reiz teica, ka agrāk, kad ģimenes dzīvoja un strādāja kopā, tad bērniem tā bija neatņemama audzināšanas sastāvdaļa — augot redzēt, kā vecāki strādā. Agrāk tas notika dabīgi. Šobrīd mums ir daudz vairāk jāpacenšas, lai tas izdotos, un pašiem jāmeklē aktivitātes, kur to veicināt. Kultūras tūrisma attīstīšana Latvijā ir mana cerība strādāt kopīgi ar ģimeni biežāk nekā pāris nedēļas gadā.

— Kas mudināja pievērsties uzņēmējdarbībai?

— Kā uzņēmējs esmu strādājis gandrīz visu savu mūžu, izņemot pirmos piecus gadus ārpus Latvijas, kad studēju un strādāju Latvijas konsulatā Bonnā. Nezinu, vai tas bija atļauts, bet pati pirmā pieredze bija, kad vecāki pierunāja mani ceļojuma laikā uz Lietuvu iztērēt naudu nevis kādai mantai, bet Viļņas tirgū iegādāties batoniņu "Snickers" kastī, ko kā skatu sev acu priekšā joprojām atceros — izliku tirgot Aizkraukles vidusskolas kafējnīcā un tad, katru dienu ejot pusdienās, sekoju līdzī, vai kastīte palikusi tukšā vai nē. Kas notika ar naudu, es gan neatceros, bet, iespējams, domāšanai tas palīdzēja.

Savukārt, jau būdams skolēns Mazsalacā, palīdzēju ģimenes uzņēmējdarbībā, vadot ekskursijas, kā arī tirgojot biļetes un suvenīrus Skaņākalna dabas parkā. Aizvadītos 10 gadus rūpējos, lai latviešu centrs "Bērzaine" būtu izcils kultūras tūrisma galamērķis latviešiem no visas pasaules, kā arī vadu lielāko diasporas mediju latviesi.com, lai latvieši visā pasaulē ne tikai uzzina un viesojas, bet visa gada garumā dzīvo līdzī "Bērzaines" aktivitātēm informatīvajā telpā.

Lai palīdzētu latviesi.com kā medijam gūt ienākumus no reklāmas

laukumu pārdošanas, esmu izveidojis arī mini aģentūru, kas ir pirmā mārketinga aģentūra Latvijā, kura palīdz Latvijas uzņēmumiem sasniegt latviešus visā pasaulē, lai tos mērķtiecīgi uzrunātu un iesaistītu gan kā jau esošos klientus, gan kā potenciālos klientus savām precēm vai pakalpojumiem. Tikai pēdējos gados, kad caur vienu sadarbības partneri ir izveidota iespēja sasniegt lielāko daļu Latvijas valsts pieredzīgo ārpus Latvijas, daudzi uzņēmumi, kam ir atbilstoši produkti vai pakalpojumi, apzinās, ka Latvijas diasporas uzrunāšana dod tikpat nozīmīgus vai pat labākus rezultātus kā reklāma Latvijas medijos.

— Kāpēc tieši sociālais uzņēmums? Tas uzliek kādus īpašus pienākumus?

— Meklējot savu vietu un arī praktisku, fizisku darbu Latvijā, viss sākās ar iekšējo bērna vēlmi ko pašam izdomāt un izveidot, šajā gadījumā paša radītu un ar daudzu cilvēku palīdzību veidotu glempinga telti. Ne Ķīnā ražotu. Domājot, ko ar to darīt tālāk, loģisks solis bija likt lietā savu sabiedrisko organizāciju darbībā iegūto pieredzi — strādāt kopā ar foršiem cilvēkiem un domāt par plašākas sabiedrības interesēm.

Latviešu centrs "Bērzaine" Vācijā ir tik veiksmīgs, jo mēs esam maza, bet kodolīga komanda, kā ģimene, kurš viens otram uzticas, sadala pienākumus tā, kas katrs dara to, kas viņam vislabāk padodas un patīk. Mana loma ir attālināti izdarīt visu tā, lai "Bērzaines" saimnieki uz vietas vēltu laiku viesu uzņemšanai un praktiskiem darbiem, ko savukārt es no attāluma nevaru izdarīt.

Sociālā uzņēmuma formāta būtība ir paša ekonomisko rentabilitāti apvienot ar apstiprinātu sabiedriskā labuma mērķi. Manā gadījū-

mā tas ir — aktīviem kultūras cilvēkiem visos Latvijas reģionos papildināt viņu esošo kultūras tūrisma piedāvājumu ar glempinga teltīm, dot viņiem gan papildu ienākumus no nakšņošanas, gan palīdzēt pārdot pašu kultūras piedāvājumu un produkciju. Uzņēmuma bez sociāliem mērķiem piedāvājums balstīts tikai uz ekonomisko pamatojumu, piemēram, novietot piecas teltis pie jūras, un kā papildu pakalpojums piedāvāt tikai tādus, kas ir finansiāli izdevīgi, bet bez papildu pievienotās vērtības kultūras cilvēkiem Latvijas reģionos.

Būt sociālam uzņēmējam noteikti nav viegli, tieši tāpat ir arī jebkuram citam uzņēmējam. Tomēr, ja uzņēmējam, veidojot uzņēmumu, vīzija nav tikai paša peļņas gūšana, bet arī padarīt pasauli labāku atbilstoši sociālās uzņēmējdarbības principiem, tad man tā ir laba pieredze izmēģināt šo ceļu.

Ja būtu teltis šovasar izvietojis pie jūras, noteikti būtu sācis gūt ienākumus ātrāk. Arī šaubas un bažas ceļa garumā ir uzņākušas daudz. Tomēr ieguvumu ir vairāk nekā strādāt tikai peļņai, jo īpaši cilvēki, ar kuriem esmu iepazinies, un man ir tā laime ilgtermiņā šo konceptu kopīgi attīstīt.

— Kā veidojās sadarbība ar "Janavām"?

— "Janavas" ir mūsu sestā vieta, ko šovasar atveram kā pēdējo, līdz ar to sadarbība veidojas ļoti līdzīgi, kā tas bija ar visām pārējām, darbību sākot pirms gada. Ja pirmos divus sadarbības partnerus Ilzi un Valteru Mitānus Mazsalacā un Rasmu Balodi Amatas "Dīķišos" es pazinu jau ilgstoši, tad pārējās foršās saimnieces man izdevās iepazīt pēc draugu ieteikumiem. Ar dažām iepazīnos tikai neklātienē īsi pirms sadarbības sākšanas.

Arī ar Antu Kučeri mani iepazīstināja mūsu ģimenes draudzene Daiga Igaune. Vairākās telefona sarunās nonācām līdz pirmajam secinājumam, ka varbūt tomēr nē, bet pienāca ziema un kopīgi sapratām, ka ir vērts pamēģināt.

No saimnieku puses šī ir ļoti laba iespēja piedāvāt naktsmītnes un sākt gūt ienākumus no izīrēšanas ar minimāliem papildu ieguldījumiem savas saimniecības iekārtošanā un uzkopšanā. Telts veidošanas un uzcelšanas izmaksas sedzu es, savukārt inventāra iegādei saņemam līdzfinansējumu no "ALTUM" sociālās uzņēmējdarbības atbalsta programmas.

Pirmais ir iepazīšanās gads, jo tik īsā laikā, kamēr uzceļ un iekārto telti, izveido kvalitatīvas fotogrāfijas, reklāmas video un citus materiālus, sezona jau gandrīz pagājusi. Līdz ar to pirmais īstais gads, kad var saprast cilvēku interesi, ir otrā sezona, bet, kā man teica tūrisma eksperts Armands Muižnieks, trešais ir tas izšķirošais gads, kad redzams, vai ideja ir dzīvotspējīga vai nē.

— Vai apzināti izvēlējies izvērst uzņēmējdarbību arī Aizkraukles pusē?

— Man personīgi atgriešanās Aizkraukles pusē ir nozīmīga, jo mamma man no vecāsmātes mantojumā nodeva divas lietas — vectēva celto vasarnīcu, ko, saprotot, ka Aizkraukles pusē tomēr neatgriezīšos, treknajos gados iekļāju un vēlāk arī pārdevu, lai būtu līdzekļi, ko ieguldīt uzņēmējdarbībā. Kā arī Edgara Vintera gleznu ar Staburagu, kad tas vēl nebija appludināts, un tā man ir joprojām. Tās ir manas simboliskās atmiņas par manu dzimto pusi. Ja fiziski ir grūti atgriezties, tad domās un darbos saistība ar Aizkraukli ir īpaši patīkama. ♦